

แผนการสอนประวัติศาสตร์

ไม่ว่าจะเป็นการประกอบกิจกรรมใด หากประสงค์จะให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ก็จำเป็นต้องมีการเตรียมหรือวางแผนล่วงหน้า ในวิชาชีพครู การเตรียมสิ่งที่ครูจะสอนไว้เรียกว่า "แผนการสอน" หรือ "บันทึกการสอน" ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า "Lesson Plan" คำว่า "แผนการสอน" ดูจะตรงความหมายว่า "บันทึกการสอน" เพราะการบันทึกการสอนน่าจะหมายถึงการบันทึกผลการสอนเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ในหลักสูตร ๒๕๒๑ คำว่า "แผนการสอน" เป็นคำที่ขั้แทนคำว่า "โครงการสอน" ในหลักสูตร ๒๕๐๓ และได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของแผนการสอนให้แตกต่างไปจากที่เคยใช้กัน ในหลักสูตรต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะช่วยให้ครูสามารถนำสาระและประสงค์การณ์ของหมวดวิชาต่างๆ ไปสอนนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

แนวการสอนเป็นการขั้นตอนการสอนที่ครูมุ่งหวังจะให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมการเรียนรู้ในเนื้อหา และประสบการณ์หน่วยใดหน่วยหนึ่ง ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
ความจำเป็นที่ต้องมี "แผนการสอน"

ปัญหาที่พบในหลักสูตร ๒๕๐๓ และหลักสูตรก่อนหน้านั้นคือ "การกำหนดหลักการไว้กว้างและมักจะกำหนดออกมาในลักษณะ "ทั่วไป" อาทิ การกำหนด เนื้อหาที่ออกมาในรูปโครงร่างของเรื่องกว้างๆ วัตถุประสงค์ก็ออกมาในรูปของวัตถุประสงค์ทั่วไป "กิจกรรม" ก็ไม่กำหนดว่าเป็นกิจกรรมของครู หรือของผู้เรียน วัสดุอุปกรณ์มักจะลงเอยด้วย "รูปภาพ" แผนภูมิ กระดาษทราย ฯลฯ วิธีการสอน ก็ไม่กำหนดไว้ว่าจะสอนแบบครูเป็นศูนย์กลาง หรือแบบให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ครูที่ใช้หลักสูตรส่วนใหญ่จึงมองเห็นเลือนลางว่า ผลผลิตของการศึกษาจะออกมา
รูปใด

เมื่อประกาศให้ครูทั่วประเทศใช้หลักสูตร โดยแต่ละเขตรวบรวมออกมาในรูปของ "โครงการสอน" ครูจากต่างถิ่นต่างภูมิภาคหลังจึงตีความหมายของหลักสูตรไปแตกต่างกัน ประหนึ่งส่วนกลางยึดยึดยึดเกาะะ ซึ่งยังมองไม่เห็นรูปร่างให้แก่ครู จึงเกิดช่องว่างระหว่างหลักสูตรและครูขึ้นเป็นอย่างมากช่องว่างดังกล่าวนี้เกิดจากสาเหตุหลายประการ

ประการแรก ครูไม่ทราบว่าควรจะสอนนักเรียนเล็กซึ่งเพียงใด และอย่างไร ตัวอย่าง ในวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ "พราวยแก้วบวชเณร" ในหลักสูตร ภาได้กำหนดไว้เพียงพอบอกว่าครูควรหวังที่จะให้ผู้เรียนเปลี่ยนพฤติกรรมอย่างไรบ้าง ครูส่วนใหญ่จึงสอน "นิทาน" เรื่องพราวยแก้วบวชเณร และสอนคำศัพท์ เพราะเนื้อหาดังกล่าวครูหาได้ง่ายจากแบบเรียน แท้จริงแล้วการสอนวรรณคดีมิใช่การสอนนิทานอย่างเดียว นักเรียนควรมีโอกาสได้ศึกษาเรื่องอื่นๆ อาทิ (๑) ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทยในกรุงศรีอยุธยา (๒)ขนบธรรมเนียมประเพณีบางอย่าง เช่น การบวชเณร (๓) การอ่านทำนองเสนาะ (๔) การถอดคำประพันธ์(หรือการแต่งคำประพันธ์) (๕) อื่นๆ

เช่น ภาษา เครื่องใช้ในบ้าน ฯลฯ เนื้อหาที่ลึกซึ้งลงไปเช่นนั้นหากปล่อยให้เป็นการระดมความคิดตามภูมิภาคต่างๆ แล้วก็คงหวังความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้ยาก เพราะครูจะเอาเวลาที่ไหนมาไตร่ตรองแม้จะมีเวลาครุสก็คนที่มีความสามารถพอที่จะตีความหมายของเนื้อหาได้ลึกซึ้งทุกรวิชา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีแผนการสอนเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของครูในด้านภาระใดครุควรเลือกรื้อเนื้อหาวิชา

ประการที่ ๒ การกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาออกมาในรูปของจุดมุ่งหมายทั่วไปนั้น ผู้ที่คลุกคลีกับการสอนเด็กประถมศึกษาอย่างแท้จริง จะตระหนักว่าเป็นการสร้างภาระให้แก่ครูผู้สอนอย่างยิ่ง จุดมุ่งหมายทั่วไปเขียนได้ง่ายและเขียนได้สละสลวยแต่ปฏิบัติตามได้ยาก เพราะครูส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าสอนอย่างไรจึงจะให้ผู้เรียน "มีความซาบซึ้งในวรรณคดีไทย" หรือ "...มีความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองดี" หรือ "...เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมประชาธิปไตย" ผลจึงปรากฏว่าครูส่วนมากสอนโดยที่ไม่อ่านจุดมุ่งหมายเสียเลย เพราะจะได้ไม่ปวดหัวที่จะต้องตีความหมายออกมาเป็นเชิงพฤติกรรมอีก ผู้แย้งว่า ที่หลักสูตรกำหนดไว้กว้างๆ เช่นนั้น เพราะต้องการให้ท้องถิ่นไปตีความหมายออกมาเป็นเชิงพฤติกรรมเอง แต่นั่นก็ประจักษ์แล้วว่าแทบจะไม่มีท้องถิ่นใดตีความหมายออกมาเป็นเชิงพฤติกรรม การเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมมิใช่ของง่ายหากจะทำได้จริงๆ ผลจึงปรากฏว่า วันหนึ่งๆครูเองก็ไม่ทราบว่านักเรียนเองจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไรบ้าง ในแผนการสอนจะมีวัตถุประสงค์ซึ่งส่วนใหญ่จะกำหนดไว้เป็นเชิงพฤติกรรม

ประการที่ ๓ หลักสูตรมิได้กำหนดกิจกรรมไว้เด่นชัด การเขียนไว้ลอยๆ โดยมิได้บ่งว่าเป็นกิจกรรมของครูหรือของนักเรียนนั้น ทำให้ครูส่วนใหญ่ตีความหมายเป็นกิจกรรมการสอนไปเสียหมด ชักเรียนจึงต้องนั่งฟังและเรียนตามคำบอกฝ่ายเดียวทำให้เนื้อหาต่อการเรียน เป็นเหตุให้ครูหนักใจ เพราะไม่ทราบว่าจะประกอบกิจกรรมใดจึงจะทำให้เด็กสนใจต่อการเรียนมากขึ้น การที่ปล่อยให้ครูคิดหากิจกรรมเองนั้น เป็นการเพิ่มภาระแก่ครูพอๆกับการปล่อยให้ครูไปคิดหาจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเนื่องกิจกรรมที่เสนอแนะไว้ในแบบเรียนก็ไม่คงเส้นคงวา อาทิ ในภาษาไทยบางบทมีกิจกรรมเสนอแนะ ๔ อย่าง บางบทมี ๑๒ อย่าง กิจกรรมส่วนใหญ่ก็เป็นกิจกรรมของครูมากกว่าของนักเรียนในแผนการสอนจะมีการแยก "กิจกรรมการเรียน" (ของนักเรียน) และกิจกรรมครูได้เด่นชัดโดยให้กิจกรรมครูเป็นส่วนหนึ่งของ "สื่อการสอน"

ประการที่ ๔ ไม่ว่าจะเป็นการร่างหลักสูตรใดในอดีตก็ตามว่า "อุปกรณ์ดูเหมือนจะยกขึ้นมาพอเป็นพิธี อุปกรณ์การสอน "รูปภาพ" แผนภูมิ" กระดาษปะหนัง ฯลฯ ทั้งนี้เพราะผู้เขียนหลักสูตรเป็นนักวิชาการมิได้เป็นนักโลหิตศึกษาหรือนักเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยอย่างจริงจัง นักวิชาการจึงจนปัญญา เพราะตนเองสมัยที่เคยสอนหนังสือก็ไม่ค่อยให้อุปกรณ์การสอนด้วยจะให้มาช่วยคิดรายชื่ออุปกรณ์คนอื่นได้อย่างไร นอกจากนี้อุปกรณ์และกิจกรรมมักจะไม่สัมพันธ์กัน

ปัจจุบันขอบเขตโลหิตศึกษากว้างไกลออกไปมากคำว่าอุปกรณ์ก็ วัสดุอุปกรณ์ก็เริ่มหายไปและคำว่า "สื่อการสอน" จะไค้มาแทนที่ สื่อการสอนกลุ่มทั้งสี่ที่เป็นวัสดุ (ซึ่งสิ้นเปลืองผู้ฟังต่างๆ เช่น ซอเล็ก กระดาษ ดินสอ

ฯลฯ "อุปกรณ์" (สิ่งที่เป็นเครื่องมือเช่นกระดานดำ เครื่องฉาย วีซี ฯลฯ) และวิธีการ" (กิจกรรมการสำคัญของครู ฯลฯ) สื่อการสอนจึงมีความหมายกว้างขวางกว่าคำว่าอุปกรณ์เท่าที่ใช้กันอยู่ เมื่อมีแผนการสอน จะมีการกำหนดสื่อการสอนประเภทต่างๆ ได้ชัดเจน ซึ่งรวมทั้งกิจกรรมของครูด้วย

ประการที่ ๔ เมื่อเขียนหลักสูตรทุกครั้งเราจะต้องมองไกลออกไปถึงลักษณะของห้องเรียนด้วย กล่าวคือหากต้องการจัดห้องเรียนแบบครูเป็นศูนย์กลางก็ต้องเขียนหลักสูตรออกมาแบบหนึ่ง เมื่อต้องการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางก็ต้องเขียนออกมาอีกแบบหนึ่ง หลักสูตรในอดีตได้กำหนดแน่ชัดว่าจะให้ครูใช้หลักสูตรในห้องเรียนแบบใด ครูจึงสอนด้วยวิธีที่ตนเองถูกสอนมาก่อน การไม่กำหนดวิธีการสอนไว้เป็นหลักสูตรจึงจะทำให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนด้วยการประกอบกิจกรรม เกิดเป็นภาระหนักแก่ครูที่จะต้องนำหลักสูตรมาพิจารณาหาวิธี ให้ลึกซึ้งตามวิธีที่ตนต้องการสอน ครูจึงสอนโดยการยืนอยู่หน้าชั้นมากกว่าที่จะเปิดให้เด็กประกอบกิจกรรม และแสวงหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง ในแผนการสอนแต่ละเรื่อง จะมีการกำหนดบทบาทของครูและนักเรียนไว้ชัดเจน โดยยึดสภาพการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

ประการที่ ๖ ไม่ว่าจะสมัยใด ยึดแบบเรียนเป็นสาระคณะกรรมการหลักสูตรมักจะไม่ยอมปล่อยให้ฝ่ายแบบเรียนที่จะประกอบเนื้อหาตามที่หลักสูตรต้องการพอจึงปรากฏว่าแบบเรียนเป็นประหนึ่งสะพานไม้ระแนง เชื่อมขั้วว่างระหว่างหลักสูตรกับห้องเรียน แท้ที่จริงแล้วแบบเรียนเป็นเพียงสื่อประเภทหนึ่งของการถ่ายทอดความรู้คุณภาพของการเรียนก็ขึ้นอยู่กับกระบวนการและวิธีการเรียนแบบเรียนด้วยครูฝึกแบบเรียนเป็นหลักสูตรจึงให้ครูจำกัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพียงแต่การบอกให้จด และบอกให้อ่านเท่านั้น เป็นการปิดโอกาสที่ครูจะเสาะแสวงหาความรู้มาถ่ายทอดให้นักเรียนด้วยสิ่งอื่นๆ แผนการสอนจะช่วยให้ครูสามารถสอนนักเรียนได้โดยไม่ต้องยึดแบบเรียนอยู่ตลอดเวลา แต่จะมีโอกาสใช้สื่อการสอนที่รวมวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่

จากปัญหาทั้งหกประการข้างต้นจึงเห็นควรที่จะได้กำหนดรูปแบบแผนการสอนให้รัดกุม เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระและช่วยเหลือครูมากกว่านี้ โดยพิจารณากระบวนการเรียนการสอนในแง่ต่างๆ กล่าวคือ

๑. การเรียนควรเป็นเรื่องที่ผู้เรียนน่าจะมีส่วนร่วมมากที่สุด เป็นการเข้าร่วมอย่างกระตือรือร้น ด้วยการได้ ประกอบกิจกรรมการเรียนด้วยสำนึกเรียนเองมากกว่าที่ครูจะกรอกหรือยัดเยียดให้

๒. ครูควรลดบทบาทจากการเป็นผู้สอน (พูด) มาเป็นผู้ประสานงานการเรียนโดยเปิดโอกาสให้มีกิจกรรมการเรียนสำหรับนักเรียนที่รายกลุ่มและรายบุคคล

๓. การเรียนผู้เรียนไม่ควรอาศัยแบบเรียน เป็นสื่อเพียงอย่างเดียวแต่ควรมีระบบการนำวัสดุอุปกรณ์และวิธีการมาใช้ในการประกอบกิจกรรมการเรียนในรูปของชุดการสอน (ชุดการสอนมี ๓ ประเภทคือ ชุดการสอนประกอบบรรยาย ชุดการสอนสำหรับกิจกรรมกลุ่มและชุดการสอนรายบุคคล ชุดการสอนเหล่านี้มีส่วนกลาง (คณะกรรมการหลักสูตร) ควรพิจารณากำหนดต้นแบบและผลิตเผยแพร่ให้ครูไปผลิตด้วยเวลาและเงินของครูเอง ในชุดการสอนจะกำหนดกิจกรรมการเรียนสื่อการสอนและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมไว้โดยสมบูรณ์)

๔. การจัดห้องเรียนควรให้นักเรียนได้มีโอกาสประกอบกิจกรรมการเรียนรู้เองโดยแบ่งเป็นกลุ่มๆ แต่ละกลุ่มจะประกอบกิจกรรมต่างๆ กันตาม เนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดไว้ลึกซึ่งตามระดับของผู้เรียนไม่ควรให้จัดห้องเรียนชนิดที่เรียงโต๊ะ เก้าอี้และให้เด็กที่เห็นหน้าเห็นตาครูตลอดเวลา

เมื่อได้พิจารณาและดำเนินการตามที่กล่าวข้างต้นแล้วก็คาดหมายว่าการเรียนรู้ของบทเรียนจะมีคุณภาพยิ่งขึ้น นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองการทำงานร่วมกันเป็นหมู่และการฝึกความรับผิดชอบ

องค์ประกอบของแผนการสอน

ตามระบบการสอนแผนjuhางซึ่งเป็นวิธีการที่ใช้ผลิตชุดการสอนประเภทต่างๆ แผนการสอนมีจุดมุ่งหมายที่จะตอบคำถามต่อไปนี้

๑. สอนมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดอะไร
๒. เพื่อจุดมุ่งหมายอะไร (วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม)
๓. เนื้อที่จะนำมาสอนมโนทัศน์ (โครงสร้างเนื้อหา)
๔. ใช้วิธีการใด (กิจกรรมการเรียนรู้)
๕. ใช้เครื่องมืออะไร (สื่อการสอน)
๖. ประเมินผลการเรียนอย่างไร (ประเมินผล)

เพื่อตอบคำถามดังกล่าวแผนการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนรู้และระบบการสอนjuhางจึงกำหนดรูปแบบไว้ดังนี้

๑. วิชาและเรื่องที่จะสอน
๒. หัวเรื่อง
๓. มโนทัศน์และหลักการ
๔. วัตถุประสงค์ (เชิงพฤติกรรม)
๕. เนื้อหา (โครงร่างเนื้อหาที่จะสอน)
๖. กิจกรรมการเรียนรู้
๗. สื่อการสอน
๘. การประเมินผล *

วิธีเขียนแผนการสอนประวัติศาสตร์

มีวิธีการสำคัญและรายละเอียดตามลำดับขั้นดังต่อไปนี้

๑. ชัยยงค์ พรหมวงศ์, ผศ.ดร. เรืองเต็ม, หน้า ๑๕๐-๑๖๐

๑. ชั้น, วิชา และ เรื่องที่สอน

กำหนดวิชาและเรื่องที่สอนโดยแบ่งออกเป็นหน่วย (Unit) โดยถ้าพิจารณาจากตารางวิเคราะห์หลักสูตร เป็นรายวิชาที่ได้แสดงไว้ให้ดูแล้วในบทที่ ๔ หน่วยการสอนแต่ละครั้งให้ระบุลำดับหมายเลขประจำหน่วยไว้ด้วย บางเรื่องใดจำเป็นต้องแบ่งเป็นหน่วยเกินกว่า ๑ ครั้งก็ให้จัดเป็นหน่วยการสอนติดต่อกัน เช่น

ตัวอย่าง วิชาประวัติศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

กระบวนวิชา ส ๔๒๑ ประวัติศาสตร์ไทย

หน่วยที่ ๗ เรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๒ หัวเรื่อง (Topics)

ได้แก่การพิจารณาเนื้อหาความสำคัญของ เรื่องที่จะสอนแล้วกำหนดขึ้นเป็นหัวเรื่อง เช่น

๒.๑ สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๒.๒ การจัดตั้งรัฐบาลและการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร (๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕)

๒.๓ วิกฤติการณ์ทางการเมือง ๒๔๗๖ และหลังจากนั้น

๓. มโนทัศน์ (Concept)

หมายถึงแนวความคิดรวบยอดที่ผู้สอนพิจารณาเห็นว่า เมื่อผู้เรียนได้เรียนเนื้อหาตามหัวเรื่องข้างต้นแล้วควรจะมี ความเข้าใจอย่างแท้จริงหรือมโนทัศน์เกี่ยวกับ เรื่องนั้นๆอย่างไร ทั้งนี้ผู้สอนจะต้องยึดหลักว่าเนื้อหา

๑ หัวเรื่องจะกำหนดหรือสร้างมโนทัศน์ได้เพียง ๑ ข้อเสมอ เช่น

๓.๑ การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ มีสาเหตุมาจาก

ก. การได้รับอิทธิพลความคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจากประเทศทางตะวันตก

ข. กลุ่มพลเรือนและทหารที่ได้รับการศึกษาศสมัยใหม่มีความไม่พอใจระบมราชโฆวาท การแก้ไขเศรษฐกิจตกต่ำของ ร.๗

ค. ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทหารที่ได้รับการศึกษาศสมัยใหม่กับกลุ่มทหารที่เป็นพระราช วงศ์

๓.๒ ภายหลังการปฏิวัติสำเร็จแล้วคณะราษฎรได้ดำเนินการจัดตั้งรัฐบาลและร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับถาวรเพื่อใช้ปกครองประเทศ

๓.๓ ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๔๘๘ ที่คณะราษฎรเป็นรัฐบาลปกครองประเทศได้เกิดวิกฤติ- การณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญๆหลายครั้ง เช่น พ.ศ. ๒๔๗๖-๒๔๗๘ และ ๒๔๘๑ ฯลฯ

๔. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral Objective)

มีหลักปฏิบัติดังนี้

ก. จุดประสงค์ที่เขียนต้องให้เป็นเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้หรือวัดได้ และจะต้อง

คลุ่มองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการคือ

(๑) พฤติกรรม (๒) เจือไนไซ และ (๓) เกณฑ

ข. จุดประสงค์ที่เขียนจะต้องเป็นผลของการเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียน เนื่องจากการเรียนรู้เนื้อหาตรงตามหัวข้อเรื่องและมโนทัศน์ แต่จุดประสงค์ไม่จำเป็นต้องมีจำนวนข้อเท่ากับหัวข้อเรื่องและมโนทัศน์อาจมีมากกว่าได้ ทั้งนี้เพราะอาจมีพฤติกรรมย่อยที่เป็นผลต่อเนื่องจากพฤติกรรมสำคัญตามมโนทัศน์ก็ได้ (จากมโนทัศน์ ๑ ข้อ อาจกำหนดเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมได้ ๑, ๒, ๓ หรือมากกว่าได้)

ค. การกำหนด " เกณฑ" การเรียนรู้ของผู้เรียนในจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมอาจกำหนดเป็นจำนวน (ตอบได้ ๕ ข้อ) เป็นอัตราส่วน (๔ข้อจาก ๗ ข้อ) เป็นร้อยละ (๘๐%) กำหนดเป็นถ้อยคำ (ถูกต้อง, ได้ครบถ้วนอย่างน้อย ๔ ข้อ)

ง. คำขึ้นต้นของจุดประสงค์ใช้ "นักเรียนสามารถอธิบาย, บอกตอบคำถาม, วิเคราะห์เปรียบเทียบ และประเมินค่า ฯลฯ"

จ. ประเภทของพฤติกรรมที่ปรากฏในจุดประสงค์ แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) มีลักษณะเป็นการบรรยาย (Verbal) (๒) มีลักษณะเป็นการจำแนกหรือเปรียบเทียบความแตกต่าง (Discrimination) และ (๓) มีลักษณะเป็นทักษะ (Motor Performance)

ตัวอย่างจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่น

- ๔.๑ นักเรียนสามารถอธิบายแนวความคิดทางการเมืองและการเตรียมพระราชทานรัฐธรรมนูญของ ร.๗ ได้
- ๔.๒ นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ
- ๔.๓ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของคณะราษฎรได้
- ๔.๔ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานปฏิวัติของคณะราษฎรได้
- ๔.๕ นักเรียนสามารถบอกชื่อนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทยได้อย่างถูกต้อง
- ๔.๖ นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทของคณะราษฎรในการจัดตั้งรัฐบาลและร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้
- ๔.๗ นักเรียนสามารถบรรยายลักษณะการเมืองการปกครองของไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองได้
- ๔.๘ นักเรียนสามารถบอกการเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญของไทยได้
- ๔.๘ นักเรียนสามารถเปรียบเทียบลักษณะการปกครองแบบประชาธิปไตยกับระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ได้
- ๔.๑๐ นักเรียนสามารถบอกลักษณะและกติกการประชาธิปไตยได้อย่างน้อย ๕ ข้อ

๔. เนื้อหา (Content)

มีหลักการดังนี้คือ

๔.๑ เขียนโครงร่างของเนื้อหาเฉพาะที่สำคัญในรูปของหัวเรื่อง ถ้ามีหัวเรื่องย่อย (Sub Topics) ก็ให้ระบุเรียงลำดับจากบนลงล่าง โดยไม่ต้องเขียนรายละเอียดของเนื้อหาและประสบการณ์ (Experience) ในข้อนี้ เพราะได้จัดทำรายละเอียดแบบพิศดารสำหรับให้ผู้เรียนศึกษาอยู่ในแผ่นเนื้อหาของสื่อการสอนแล้ว

๔.๒ การเขียนหัวเรื่องในข้อเนื้อหา ให้ยึดหลักเขียนเพียง ๑ หัวเรื่อง และหัวเรื่องย่อย (ถ้ามี) ลงในข้อเนื้อหา และเมื่อระบุกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลผู้เรียนภายในขอบเขตของหัวเรื่องนี้เสร็จแล้วก็ให้จัดเส้นปิดยาวตลอดทั้ง ๔ ช่อง แล้วจึงเขียนหัวเรื่องที่ ๒, ๓ และต่อไปตามลำดับ

๔.๓ แบบของการเขียนโครงร่างเนื้อหาอาจเขียนในรูปของประโยคหรือวลีก็ได้

๔.๔ โครงร่างของเนื้อหาจะต้องมีความสัมพันธ์กับหัวเรื่องและมโนทัศน์ที่ได้เขียนไว้

๔.๕ โครงร่างของเรื่องควรได้รับการพิจารณากำหนดอย่างเหมาะสมไม่เยิ่นเย้อ และที่สำคัญก็คือมีจำนวนตัวเรื่องของเนื้อหาพอเหมาะกับเวลาที่จะใช้เรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ (ปกติแต่ละหัวเรื่องจะกินเวลาดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ประมาณ ๑๕-๒๐ นาที ดังนั้นหัวเรื่องในเนื้อหาจึงควรกำหนดเพียง ๓-๔ หัวเรื่อง เป็นอย่างมาก)

๖. กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities)

มีหลักเกณฑ์ดังนี้

๖.๑ กิจกรรมทุกชนิดที่จะระบุลงในข้อนี้จะต้องเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือกระทำทั้งสิ้น

๖.๒ กิจกรรมอื่นๆ เช่น กิจกรรมการสอน การสาธิต ทดลองของครูจะนำมาระบุในข้อนี้ไม่ได้

๖.๓ กิจกรรมหลายๆประเภทที่ระบุให้ผู้เรียนกระทำโดยอิสระคำสั่ง อาจมีได้ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน

๖.๔ การเลือกกิจกรรม ครูจะต้องยึดหลักการให้ผู้เรียนสามารถลงมือกระทำได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องขอให้ครูเข้ามาเกี่ยวข้องด้วยอีก (ยกเว้นในขั้นนำเข้าสู่บทเรียนและขั้นสรุป ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูจะต้องแสดงบทบาท)

๖.๕ กิจกรรมใดต้องอาศัยการสาธิตของครูให้บันทึกการสาธิตลงใน Tape Udeotape

๖.๖ กิจกรรมที่กำหนดควรลำดับจากง่ายไปหายาก

๖.๗ กิจกรรมที่จัดควรยึดหลักการส่งเสริมและฝึกให้ผู้เรียนได้มีทักษะและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) บ้าง

๖.๘ กิจกรรมที่จัดควรมีหลายประเภทจากยึดตามประเภทของสื่อการสอนซึ่งได้แก่ วัสดุ

อุปกรณ์ และวิธีการ เป็นแนวทางในการจัดทำได้

๖.๕ หลักการเกี่ยวกับกระบวนการกลุ่ม (Group Dynamic) ควรได้มีประยุกต์มาใช้ประกอบ การพิจารณาจัดกิจกรรม

๗. สื่อการสอน (Instructional Media)

มีข้อความพิจารณา ดังนี้

๗.๑ สื่อการสอนทั้ง ๓ ประเภทได้แก่วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการควรได้รับการพิจารณานำมาใช้ อย่างเหมาะสมกับ เนื้อหาระดับชั้นและวัยของผู้เรียน

๗.๒ สื่อการสอนแบบสื่อประสม (Multi - Media) เช่นชุดการสอน (Instructional Packages or Kits) ควรได้รับการพิจารณาจัดทำและมีไว้ใช้

๗.๓ ประเภทของสื่อการสอนที่นำมาใช้จะต้องมีความถูกต้อง และชัดเจน (เช่นบัตรคำสั่ง) เพียงพอที่จะไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนไม่แน่ใจ

๗.๔ สื่อการสอนที่ระบุอยู่ในช่วงนี้จะต้อง เป็นสิ่งที่ครูได้ทำหรือได้เตรียมการ เลือกไว้ ในขณะที่เดียวกันก็ เป็นสิ่งที่ทั้งครูและนักเรียนจะต้องใช้ด้วย

๗.๕ จำนวนสื่อการสอนจะต้องมีจำนวนพอใช้หรือเกินจำนวนของสมาชิกแต่ละกลุ่มที่จะต้อง ใช้จริง เพื่อการประกอบกิจกรรม

๗.๖ สื่อการสอนประเภทปรากฏอยู่ในแบบเรียน จะต้องมีการระบุแหล่งของเนื้อหา (นอกหน้า) ไว้อย่างชัดเจน

๘. การประเมินผล

แบ่งเป็น ๓ ประเภท

๘.๑ การประเมินผลก่อนเรียน (Pre - test)

๘.๒ การประเมินผลกิจกรรม

๘.๓ การประเมินผลหลังเรียน (Post - test)

ตัวอย่างแผนการสอนวิชาประวัติศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

กระบวนการวิชา ส ๔๒๑ ประวัติศาสตร์ไทย ๑

หน่วยที่ ๗ เรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หัวเรื่อง

๑. สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕
๒. การจัดตั้งรัฐบาลและการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร (๑๐ ธันวาคม ๒๔๗๕)
๓. วิฤติการณ์ทางการเมือง พ.ศ. ๒๔๗๖ และหลังจากนั้น

มโนทัศน์/หลักการ

๑. การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ มีสาเหตุมาจาก
 - ๑.๑ การได้รับอิทธิพลความคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจากประเทศตะวันตก
 - ๑.๒ กลุ่มพลเรือนและทหารที่ได้รับการศึกษาสมัยใหม่มีความไม่พอใจพระบรมราชโบายการแก้ไขเศรษฐกิจตกต่ำของ ร.๗
 - ๑.๓ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทหารที่ได้รับการศึกษาสมัยใหม่กับกลุ่มทหารที่เป็นพระราชาวงศ์
๒. ภายหลังการปฏิวัติสำเร็จแล้วคณะราษฎรได้ดำเนินการจัดตั้งรัฐบาลและร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร เพื่อใช้ปกครองประเทศ
๓. ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๗๕ - ๒๔๘๘ ที่คณะราษฎรเป็นรัฐบาลปกครองประเทศได้เกิดวิฤติการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญๆหลายครั้ง เช่น พ.ศ. ๒๔๗๖, ๒๔๗๘, ๒๔๘๑ ฯลฯ

จุดประสงค์เชิงพาดิกรรรม

๑. นักเรียนสามารถอธิบายแนวความคิดทางการเมืองและการเตรียมการพระราชทาน ร.๘.น. ของ ร.๗ ได้
๒. นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ
๓. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของคณะราษฎรได้
๔. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานปฏิวัติของคณะราษฎรได้
๕. นักเรียนสามารถบอกชื่อนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทยได้
๖. นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทของคณะราษฎรในการจัดตั้งรัฐบาลและร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้
๗. นักเรียนสามารถบรรยายลักษณะการเมืองการปกครองของไทยหลังเปลี่ยนแปลงการปกครองได้
๘. นักเรียนสามารถบอกการเกิดวิฤติการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญของไทยได้
๙. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบลักษณะการปกครองแบบประชาธิปไตย เป็นระบบสมบูรณ์ตามทฤษฎี-รายได้
๑๐. นักเรียนสามารถบอกลักษณะและกติกาดำรงประชาธิปไตยได้อย่างน้อย ๔ ข้อ

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อการสอน	การประเมินผล
	<p>ก. <u>ขั้นนำ</u></p> <p>๑. นักเรียนศึกษาภาพที่ติดไว้หน้าชั้น พร้อมกับฟังการนำเข้าสู่บทเรียนของครู</p> <p>๒. นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมที่ กำหนดให้</p>	<p>ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนดูภาพประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย</p> <p>๑๒ ภาพ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. รัชกาลที่ ๖ ๒. รัชกาลที่ ๗ ๓. คณะราษฎร ๔. พ.อ.พระยาพหลา ๕. พ.อ.พระยาทรงสุรเดช ๖. พระบรมรูปทรงม้า ๗. พระที่นั่งอนันตสมาคม ๘. การชุมนุมของทหาร ๙. คณะเสนาบดีสมัย ร.๗ ๑๐. ร.๗ พระราชทาน ร.๖.น. ๑๑. ร.๗ เปิดประชุมสภาครั้งแรก ๑๒. อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย 	<p>ก. <u>ประเมินผลก่อนเรียน</u></p> <p>ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest)</p>
<p>๑. สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕</p> <p>๑.๑ ข้อขัดแย้งระหว่าง ร.๖ กับทหารบก และอิทธิพลทางความคิดของการเกิดกบฏ ร.ศ.๑๓๐</p> <p>๑.๒ การได้รับอิทธิพลความคิดทางการเมืองแบบประชาธิปไตยจากประเทศตะวันตก</p> <p>๑.๓ กลุ่มพลเรือนและทหารที่ได้รับการศึกษามัธยมใหม่ มีความไม่พอใจพระบรมราชโองบายการแก้ไขเศรษฐกิจตกต่ำของ ร.๗</p> <p>๑.๔ ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มทหารที่ได้รับการศึกษามัธยมใหม่กับกลุ่มทหารที่เป็นพระราชวงศ์</p>	<p>ข. <u>ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. อ่านบัตรคำสิ่ง (บัตรมอบบงาน) แล้วปฏิบัติตามคำสั่ง ๒. ศึกษาพจนานุกรมภาพ ๓. ศึกษาแผ่นเนื้อหา(หรือแบบเรียน)ที่กำหนดให้ ๔. ดำเนินการอภิปรายเนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อคิด ๕. สรุปเนื้อหาที่สำคัญตามที่เข้าใจ ๖. ตอบคำถามจากบัตรคำถาม ๗. ข้อลงในสมุดคำตอบ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บัตรคำสิ่ง (๑๐ แผ่น) ๒. พจนานุกรมภาพ ๓. แผ่นเนื้อหาหรือแบบเรียนเรื่อง ๓.๑ เหตุการณ์ทางการเมืองสมัย ร.๖ ,๓.๒ การปฏิรูปฐานการปกครองแบบประชาธิปไตยสมัย ร.๖-๗ ๓.๓ การไปศึกษาต่อต่างประเทศของนักเรียนไทย ๓.๔ วิธีการแก้ไขเศรษฐกิจตกต่ำของ ร.๗, ๓.๕ ข้อขัดแย้งระหว่างกลุ่มทหารที่ได้รับการศึกษามัธยมใหม่กับกลุ่มทหารที่เป็นพระราชวงศ์ ๓.๖ การเตรียมการของกลุ่มคณะราษฎร ๔. แผนภูมิหลัก ๖ ประการของคณะราษฎร ๕. สมุดโน้ต ๖. บัตรคำถาม ๗. สมุดคำตอบ 	<p>ข. <u>ประเมินผลกิจกรรม</u></p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. นักเรียนสามารถอธิบายแนวความคิดทางการเมืองและการเตรียมการพระราชทาน ร.๖.น. ของ ร.๗ ได้ ๒. นักเรียนสามารถอธิบายถึงสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ.๒๔๗๕ ได้ ๓. นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและองค์ประกอบของคณะราษฎรได้ ๔. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ตอบและวิธีการดำเนินงานปฏิวัติของคณะราษฎรได้

เนื้อหา	กิจกรรมการเรียน	สื่อการสอน	การประเมินผล
<p>๒. การจัดตั้งรัฐบาลและการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร(๑๐ ธันวาคม ๒๕๓๕)</p>	<p>๑. นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง ๒. ศึกษาแผ่นเนื้อหาที่กำหนดให้ ๓. คำเนิการอภิปรายเนื้อหา ๔. จัดทำแผนภูมิคณะรัฐบาล ๕. สรุปเนื้อหาสำคัญ ๖. ตอบคำถาม ๓ ข้อ</p>	<p>๑. บัตรคำสั่ง(๑๐ แผ่น) ๒. แผ่นเนื้อหา เรื่อง ๒.๑ การจัดตั้งรัฐบาลของคณะราษฎร ๒.๒ ประวัติการร่างรัฐธรรมนูญฉบับถาวร ๓. สมุดโน้ต ๔. บัตรคำถาม ๕. สมุดคำตอบ</p>	<p>๑. นักเรียนบอกชื่อนายกรัฐมนตรีคนแรกของไทยได้ ๒. นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทของคณะราษฎรในการจัดตั้งคณะรัฐบาลได้ ๓. นักเรียนสามารถบรรยายประวัติการร่างและพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับถาวรของไทยเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ได้</p>
<p>๓. วิกฤติการณ์ทางการเมือง พ.ศ.๒๕๓๖</p>	<p>๑. นักเรียนอ่านบัตรคำสั่ง ๒. ศึกษาแผ่น เนื้อหาที่กำหนดให้ ๓. ศึกษาฟิล์มสตริป ๔. ศึกษาแผนภูมิ ๕. อภิปรายและสรุปเนื้อหาสำคัญ ๖. ตอบคำถาม ๓ ข้อ</p>	<p>๑. บัตรคำสั่ง(๑๐ แผ่น) ๒. แผ่น เนื้อหา เรื่อง ๒.๑ การยุบสภาของพระยามโนปกรณ์นิติธาดา ๒.๒ การยึดอำนาจของคณะราษฎรเมื่อ ๒๐ มิถุนายน๒๕๓๖ ๒.๓ กบฏบวรเดช ๒.๔ วิกฤติการณ์ครั้งสำคัญๆหลังการปฏิวัติโดยสังเขป ๓. ฟิล์มสตริปเงื่อนไขและข้อ เสนอของกบฏบวรเดช ๔. เครื่องฉายฟิล์มสตริป ๕. แผนภูมิแสดงลำดับวิกฤติการณ์ครั้งสำคัญของไทย ๖. แผนภูมิการศึกษาประชาธิปไตย ๗. สมุดโน้ต ๘. บัตรคำถาม ๙. สมุดคำตอบ</p>	<p>๑. นักเรียนบรรยายลักษณะการเมืองการปกครองของไทย หลังเปลี่ยนแปลงการปกครองได้ ๒. นักเรียนบอกการเกิดวิกฤติการณ์ทางการเมืองครั้งสำคัญๆของไทยได้ ๓. นักเรียนแสดงการเปลี่ยนแปลงลักษณะการปกครองแบบประชาธิปไตยกับระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ได้ ๔. นักเรียนบอกลักษณะและกติกาดั้งเดิมของประชาธิปไตยอย่างน้อย ๕ ข้อ</p>
	<p>๕. <u>ขั้นสรุป</u> ๑. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำ เสนอบทสรุป เนื้อหา ๒. อภิปรายทั่วไป ๓. คำเนิการแก้ไขหรือเพิ่มเติมบทสรุป ๔. อภิปรายการศึกษาประชาธิปไตยและการนำไปใช้ในชีวิตจริง ๕. ข้อ เสนอแนะ</p>	<p>๑. แผนภูมิการศึกษาประชาธิปไตย</p>	<p>๓. <u>ประเมินผลหลังเรียน</u> นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน(Posttest)</p>

ตัวอย่างโครงการสอน (Teaching Plan) และบันทึกการสอน (Lesson Plan) แบบเต็ม
 โครงการสอนระยะยาว (Longterm planning)
 วิชาประวัติศาสตร์ไทย ชั้น ม.ศ.๓ ภาคเรียนที่ ๑
 เวลาเรียน ๑ คาบ ต่อสัปดาห์

กำหนดเวลา	เนื้อหาโดยสรุป	กิจกรรม/วิธีสอน	อุปกรณ์การสอน	การประเมินผล	หมายเหตุ
๒ คาบ	๑. เหตุการณ์สำคัญสมัยกรุงธนบุรี ๒. ประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์	๑. ทบทวนความรู้เดิม ๒. บรรยายเชิงวิเคราะห์เนื้อหา ๓. นักเรียนอภิปรายเป็นบางหัวข้อ	๑. แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงศรีอยุธยา กรุงธนบุรี, กรุงเทพฯ	๑. สังเกตพฤติกรรมและความสนใจสนองตอบบทเรียน	๑. ซีเมสเตอร์ มี ๑๖-๑๘ คาบ กำหนดไว้ ๑๔ คาบ
๒ คาบ	๒.๑ การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๒.๒ ความเจริญด้านต่างๆ	๔. นักเรียนซักถามปัญหา/ครูตอบ ๕. ครูและนักเรียนสรุปเนื้อหาสำคัญ	๒. แบบเรียนวิชาประวัติศาสตร์ไทยของกระทรวง, ของไทยวัฒนาพานิช	๒. วัดและสังเกตจากการตอบเป็นรายคนและรายกลุ่ม ๓. ตรวจสอบจุด	๒. คาบที่เหลือใช้เป็น การสอนกลางภาคและปลายภาค กับเผื่อวันหยุดราชการ
๓ คาบ	- การปกครองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน	๖. กำหนดให้นักเรียนค้นคว้าเพิ่มเติมแล้วนำมารายงานหน้าชั้นหรือเขียนรายงานส่ง	๓. พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา	๔. วัดผลรายงาน ๕. วัดจากแบบทดสอบ ๖. อื่นๆ เช่น ผลงาน	
๒ คาบ	- เศรษฐกิจ		๔. สมุดรบบรมภาพประวัติศาสตร์ไทยที่สำคัญ	๖. การจัดทำนิเทศและการจัดนิทรรศการ	
๑ คาบ	- สังคมและการศึกษา				
๑ คาบ	- ศาสนาและวัฒนธรรม	๗. จัดป้ายนิเทศ ๘. จัดทำแผนภูมิ			
๑ คาบ	- ศิลปวัฒนธรรม				
๑ คาบ	- ศิลปวัตถุที่สำคัญ				
๑ คาบ	- ขนบธรรมเนียม, ประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย				
รวม ๑๔ คาบ					

บันทึกการสอน (Lesson plan)

ครั้งที่	วัน เดือน ปี เวลา วิชาที่สอน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	วัสดุอุปกรณ์การสอน	การประเมินผล	หมายเหตุ
ค.๔	มิถุนายน ๒๕๒๐ ๘.๓๐-๙.๒๐ น. มศ. ๔/๑ วิชาประวัติศาสตร์	<ol style="list-style-type: none"> อธิบายแนวความคิดทางการเมืองและการเตรียมพระราชทานรัฐธรรมนูญของรัชกาลที่ ๗ ได้ บอกสาเหตุที่เป็นปัจจัยก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ได้ อธิบายความหมายที่มา โครงสร้าง จุลมณฑล ความมุ่งหวังหรือวัตถุประสงค์ รวมทั้งการดำเนินการของ "คณะราษฎร" วิเคราะห์บทบาทและเหตุผลที่ร.๗ ทรงตัดสินใจยินยอมรับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง วิจารณ์และแสดงความคิดเห็นประกอบเกี่ยวกับพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของคณะราษฎร บรรยายหลัก ๖ ประการของคณะราษฎร รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ผลสะท้อนได้ 	<p>การเมืองการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยของไทย</p> <ol style="list-style-type: none"> <u>น้ำเรื่อง</u> <ul style="list-style-type: none"> สภาพการณ์ทางการเมืองของไทย ตอนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง โดยสังเขป การขึ้นครองราชย์ และปัญหาเฉพาะหน้าทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของ ร.๗ อุดมการณ์ประชาธิปไตยและการยอมรับอิทธิพลของประเทศต่างๆ ในโลก <u>การเปลี่ยนแปลงการปกครอง</u> <ul style="list-style-type: none"> สาเหตุ พฤติกรรม ผลสะท้อน <u>บทบาทคณะราษฎร</u> <ul style="list-style-type: none"> กำเนิด อุดมการณ์ การวางแผนและดำเนินการ ผลสะท้อน 	<ol style="list-style-type: none"> ทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับโครงสร้างทางการเมืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ เน้นการเปลี่ยนแปลงและยอมรับอิทธิพลแนวความคิดทางการเมืองตะวันตกในสมัย ร.๔-๕ วิธีสอน <ol style="list-style-type: none"> ๒.๑ การบรรยายเชิงวิเคราะห์ ๒.๒ การอภิปรายบาง Topic เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและทำความเข้าใจความหมายในบางเรื่อง ๒.๓ เปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามปัญหาหรือข้อข้องใจ 	<ol style="list-style-type: none"> ชอล์ค Chart แสดงความหมายของคำเน้นปฏิรูป ปฏิวัติ ฯลฯ เปรียบเทียบโครงสร้างความหมายและวิธีการประชาธิปไตยกับสมบูรณาญาสิทธิราชย์ หนังสืออุเทศ ลิบบิ้นพาร์เสนอสไลด์ทูล, มจ. ประวัติศาสตร์ไทย, โรงพิมพ์กุสุมา ๒๕๑๔ วีลีสว่างค์ พงษ์บุตร, ศศ. ๔๐๑, ๔๐๒ ประวัติศาสตร์ไทย, ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๑๔ เสด็จหมู่โสภณประวัติศาสตร์ไทยฉบับพัฒนาการ, 	<ol style="list-style-type: none"> สังเกตพฤติกรรมและความสนใจของตอบบทเรียน วัดและสังเกตจากการแสดงความเข้าใจเป็นรายกลุ่มและเดี่ยว ตรวจสอบผลงาน ตรวจแบบฝึกหัด วัดจากการทดสอบกลางและปลายภาค 	

ครั้งที่	วัน เดือน ปี เวลา วิชาที่สอน	จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม	เนื้อหา	กิจกรรมการสอน	วัสดุอุปกรณ์การสอน	การประเมินผล	หมายเหตุ
		<p>๗. วิเคราะห์ผลสะท้อนทางการเมืองภายหลังจากปฏิวัติ รวมทั้งผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการ</p> <p>๘. เปรียบเทียบความหมายข้อแตกต่างระหว่างคำว่า "ปฏิรูป" "ประวัติ" "รัฐประหาร" และ "กบฏ" ได้</p> <p>๘. วิเคราะห์และเปรียบเทียบลักษณะข้อแตกต่าง ข้อดีข้อเสียและแนวทางการปกครองแบบประชาธิปไตยกับแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์</p> <p>๑๐. สรุปและวิเคราะห์วิวัฒนาการทางการเมืองของไทยภายใต้การปกครองประชาธิปไตยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันอย่างกว้างขวางและโดยสังเขป</p>	<p>๔. ความหมายของปฏิรูป, ปฏิวัติ, รัฐประหารและกบฏ</p> <p>๕. เปรียบเทียบโครงสร้างการเมืองการปกครองภายใต้ระบอบประชาธิปไตยกับสมบูรณาญาสิทธิราชย์</p>	<p>๒.๔ ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาสำคัญ</p> <p>๓. กำหนดให้นักเรียนสร้างแผนภูมิแสดงโครงสร้างการปกครองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์แยกตามรัชกาล</p> <p>๔. ตั้งคำถามหรือเสนอปัญหาให้นักเรียนวินิจฉัย, วิจารณ์, อธิบายหรือแสดงความคิดเห็น</p> <p>๕. มอบหมายงานและการเตรียมตัวเพื่อการเรียนในครั้งต่อไป</p>	<p>โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ ๒๕๑๔</p> <p>๓.๔ เกียรติชัยพงษ์ พาณิชย์ <u>ปฏิวัติ ๒๕๓๕</u> แพรวพินิต ๒๕๑๔</p> <p>๓.๕ สว่าง ลานเพ็ญ, ๓๗ ปี แห่งการปฏิวัติ, มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๒๕๑๔</p> <p>๓.๖ ชัยอนันต์ สมุทวณิช, <u>ดร. คณะราษฎรกับกบฏบวรเดช, ชมรมประวัติศาสตร์คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗</u></p> <p>๓.๗ ประเทธ ลิทธิพันธ์ <u>ประวัติศาสตร์การเมืองไทย, โรงพิมพ์มิตรสยาม ๒๕๑๑</u></p> <p>๓.๘ ประยูร ภมรมนตรี <u>พลโท พันทึก เรื่องการเปลี่ยนแปลงการปกครอง, โรงพิมพ์เฟื่องอักษร ๒๕๑๑</u></p> <p>๓.๙ ศักดิ์ ผาสุชนิรันดร์, <u>ดร. การปกครองของไทย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง ๓.๑๐ สิริ เปรมจิตต์ ประวัติศาสตร์ไทย ในระบอบประชาธิปไตย ๓๐ ปี เกมบวรณกิจ ๒๕๑๗</u></p>		